

MONITOROVANIE VYUŽÍVANIA VHODNOSTI UČEBNICE

Biológia 6 pre gymnáziá

Biológia človeka, evolúcia a vznik života na Zemi

Autori učebnice: doc. RNDr. Katarína Ušáková, PhD., RNDr. Marta Cvíčelová, prof.
RNDr. Juraj Krajčovič, CSc., prof. RNDr. Milan F. Pospíšil, DrSc.,
doc. RNDr. Milan Thurzo, CSc.

Vydavateľstvo: EXPOL PEDAGOGIKA, s. r. o., Bratislava

Rozsah učebnice: 103 strán

2016

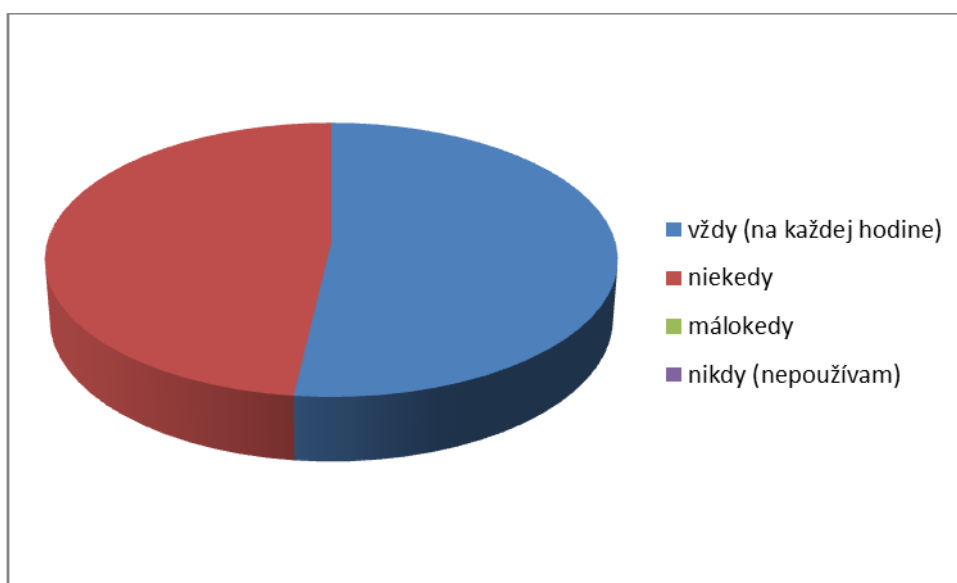
spracovala: PaedDr. Mariana Páleníková

časť Zhrnutie

1. Uvedenú učebnicu na hodinách biológie používate

Touto otázkou sme zisťovali, do akej miery učitelia učebnicu používajú.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vždy (na každej hodine)	14	51,9
niekedy	13	48,1
málokedy	0	0,0
nikdy (nepoužívam)	0	0,0

Ako je vidieť z tabuľky a grafu až 51,9 % učiteľov používa učebnicu na každej vyučovacej hodine. 48,1 % učiteľov uviedlo, že uvedenú učebnicu používa niekedy. Položku málokedy a minimálne neoznačil žiadny učiteľ. Môžeme konštatovať, že učebnicu *Biológia človeka, evolúcia a vznik života na Zemi* používajú všetci učitelia (100,0 %), ktorí sa k nej vyjadrili.

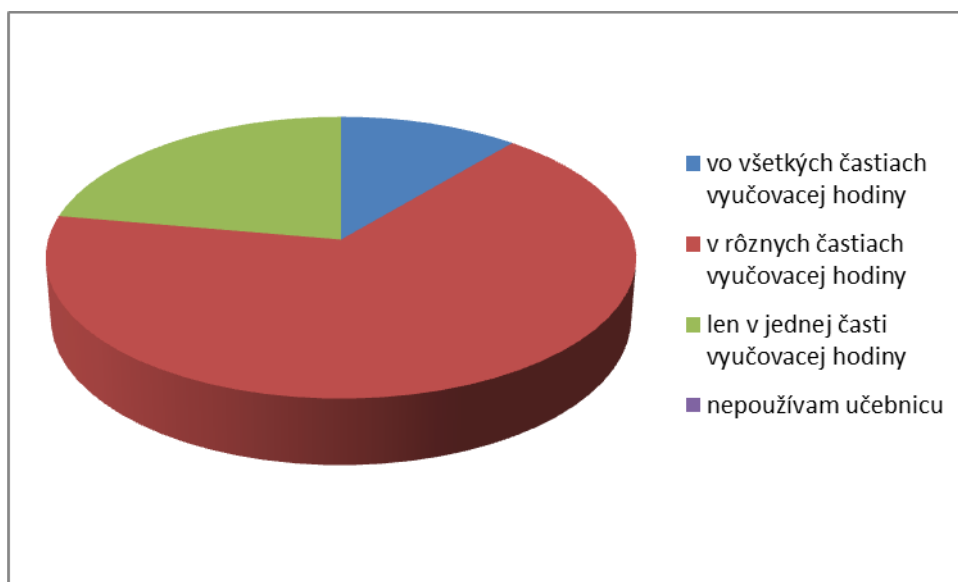
Korelácia medzi používanosťou učebnice a celkovou známkom, ktorou ju ohodnotili učitelia, je nevýznamná (0,06).

časť Zhrnutie

2. V ktorej časti vyučovacej hodiny učebnicu používate?

Následne sme zisťovali, či učitelia používajú učebnicu v priebehu celej vyučovacej hodiny biológie, alebo len v niektorých jej častiach, respektíve ju nepoužívajú vôbec.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vo všetkých častiach vyučovacej hodiny	3	11,1
v rôznych častiach vyučovacej hodiny	18	66,7
len v jednej časti vyučovacej hodiny	6	22,2
nepoužívam učebnicu	0	0

Učitelia biológie používajú učebnicu väčšinou v rôznych častiach vyučovacej hodiny (66,7 %). Len menej učiteľov používa učebnicu vo všetkých častiach (11,1 %), prípadne len v jednej časti vyučovacej hodiny (22,2 %).

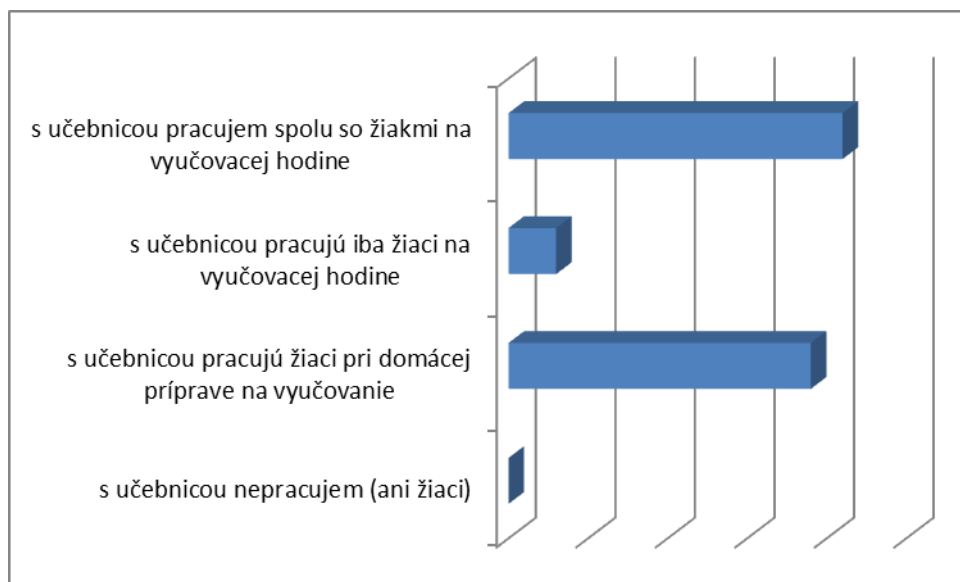
V tejto (čiastočne kontrolnej) otázke žiaden učiteľ neuviedol, že nepoužíva učebnicu, čo je v súlade s výsledkom prieskumu v otázke č. 1. Môžeme konštatovať, že uvedenú učebnicu používajú učitelia (takmer 80 %) v priebehu väčšej časti vyučovacích hodín.

časť Zhrnutie

3. Ktorý spôsob práce s učebnicou uprednostňujete?

Zaujímalo nás ako učitelia používajú učebnicu na vyučovacej hodine. Či ju využívajú na spoločnú prácu, samostatnú prácu žiakov alebo na ich domácu prípravu.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
s učebnicou pracujem spolu so žiakmi na vyučovacej hodine	21	77,8
s učebnicou pracujú iba žiaci na vyučovacej hodine	3	11,1
s učebnicou pracujú žiaci pri domácej príprave na vyučovanie	19	70,4
s učebnicou nepracujem (ani žiaci)	0	0,0

Učebnica biológie je napísaná tak, že ju učiteľ môže využívať rôznymi spôsobmi v závislosti od cieľov vyučovacej hodiny. Viac ako tri štvrtiny učiteľov (77,8 %) využíva učebnicu na prácu so žiakmi počas vyučovacej hodiny a 70,4 % ju využíva aj pri domácej príprave žiakov na vyučovanie. 11,1 % učiteľov uviedlo, že využíva učebnicu iba na prácu žiakov na vyučovacej hodine. Žiadny učiteľ (0,0 %) neuviedol, že s učebnicou nepracuje ani on, ani žiaci, čo je v súlade s výsledkom prieskumu v otázke č. 1.

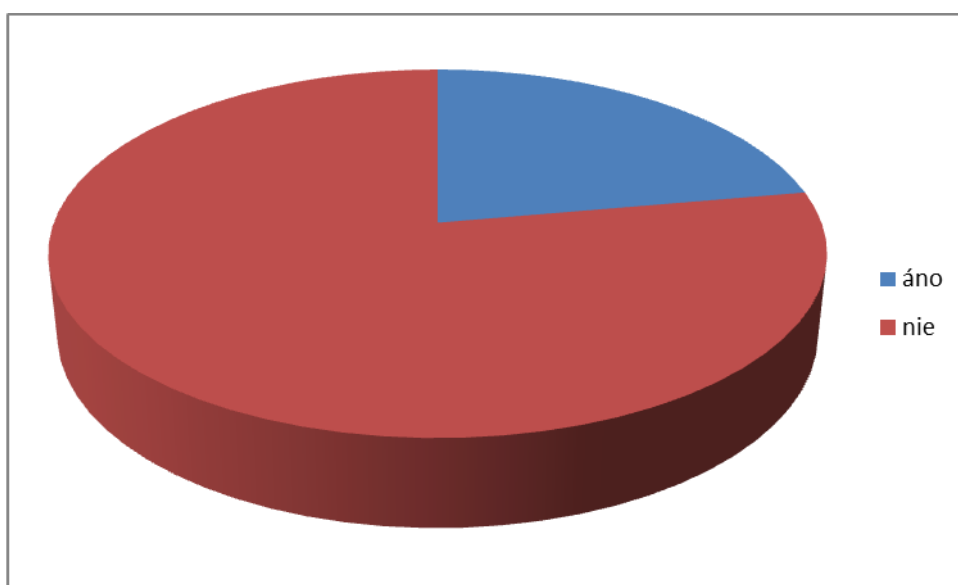
Na základe uvedených výsledkov môžeme usúdiť, že väčšina učiteľov pracuje s učebnicou na vyučovacej hodine spolu so žiakmi a necelé tri štvrtiny učiteľov využíva učebnicu na domácu prácu žiakov.

časť Odbornosť

4. Vyskytujú sa v učebnici odborné chyby?

Touto otázkou sme zisťovali, či sa z pohľadu učiteľov vyskytujú v učebnici odborné chyby. Učitelia, ktorí sa vyjadrili negatívne, neodpovedali ďalej na otázku vo vzťahu k množstvu chýb v učebnici.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	6	22,2
nie	21	77,8

77,8 % učiteľov sa vyjadrilo, že v učebnici sa nenachádzajú odborné chyby. Z pohľadu učiteľov až 22,2 % uviedlo, že sa v učebnici biológie odborné chyby nachádzajú. Následne sme tiež zisťovali, koľko odborných chýb sa podľa učiteľov v učebnici nachádza.

Z hľadiska vzťahu medzi výslednou známku za učebnicu a odbornými chybami sme zistili len slabú závislosť (0,40).

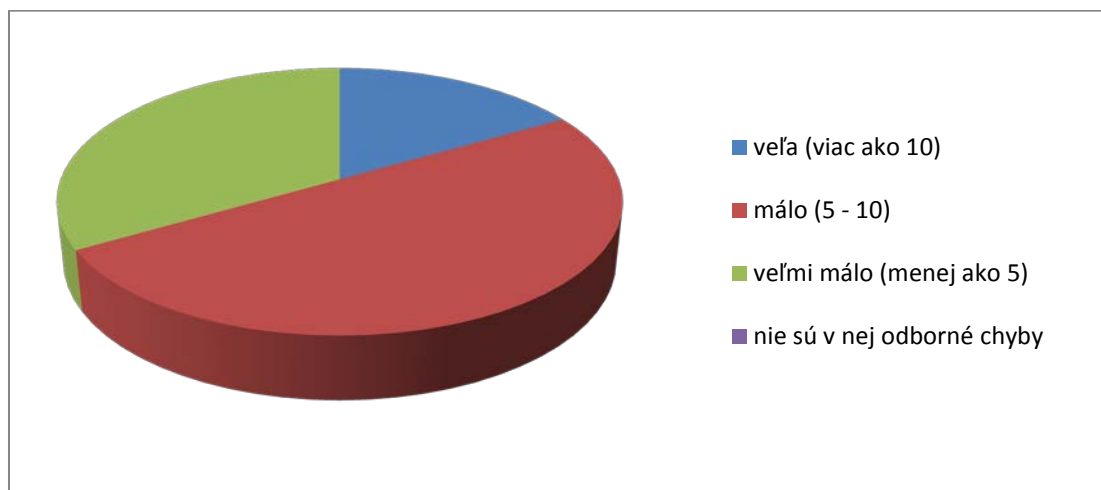
K odborným chybám v učebnici biológie pre gymnáziá sa vyjadrujeme v nasledujúcej otázke č. 5.

časť Odbornosť

5. Aké množstvo odborných chýb je v učebnici?

V súvislosti s výskytom odborných chýb v učebnici nás zaujímalo, aké množstvo chýb sa v nej podľa učiteľov vyskytuje.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %	% odpovedí zo všetkých respondentov
veľa (viac ako 10)	1	16,7	3,7
málo (5 - 10)	2	33,3	7,4
veľmi málo (menej ako 5)	3	50,0	11,1
nie sú v nej odborné chyby	0	0,0	0,0
	6	100,0	22,2

Učiteľia, ktorí sa v predchádzajúcej otázke vyjadrili negatívne (77,8 %), na túto otázku neodpovedali.

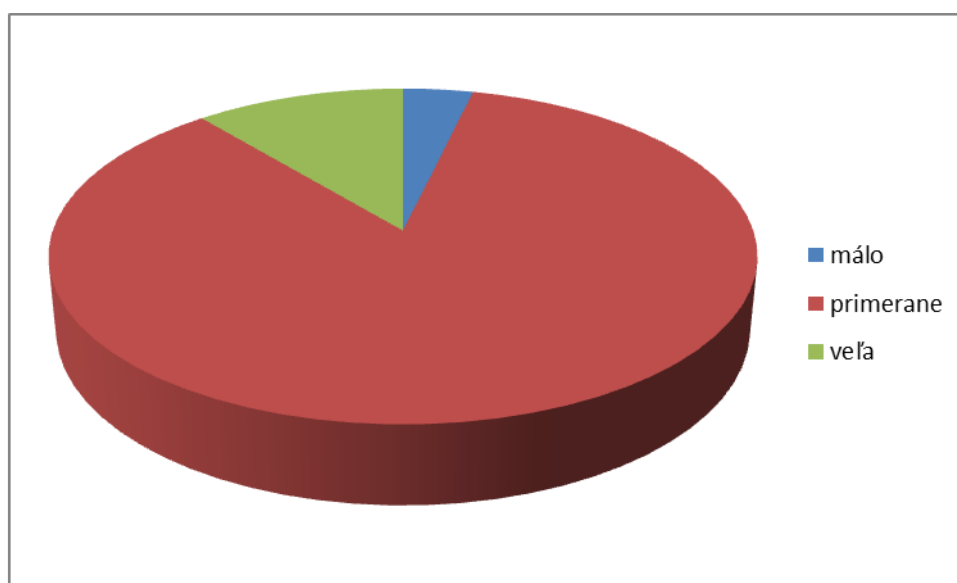
Z uvedených údajov vyplýva, že zo všetkých respondentov podľa 11,1 % učiteľov sa nachádza v učebnici menej ako 5 odborných chýb. Dvaja (7,4 %) uviedli, že sa v učebnici nachádza približne 5 – 10 chýb a jeden (3,7 %) si myslí, že v učebnici je viac ako 10 odborných chýb.

časť Textová časť učebnice

6. Ako hodnotíte množstvo textu v učebnici? Textu je

Zisťovali sme, čo si učitelia myslia o množstve textu v učebnici. Či ho považujú za primerané alebo nie.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
málo	1	3,7
primerane	23	85,2
veľa	3	11,1

85,2 % učiteľov uvádza množstvo textu v učebnici ako primerané. Len 3,7 % považuje množstvo textu za neprimerane malé, ale naopak, 11,1 % učiteľov si myslí, že je neprimerane veľké.

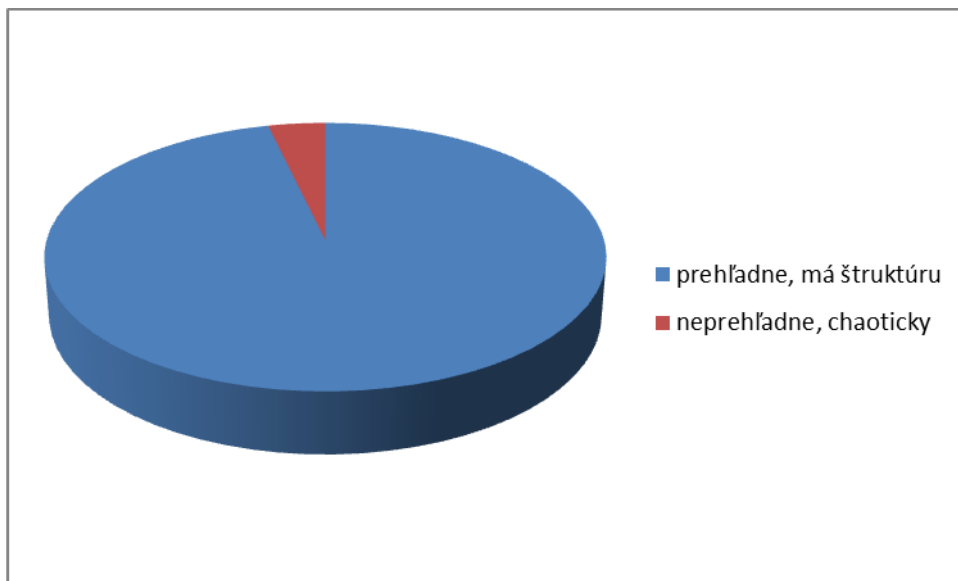
Na základe uvedených výsledkov môžeme usúdiť, že väčšina učiteľov považuje množstvo textu v učebnici za primerané.

časť Textová časť učebnice

7. Text v učebnici je spracovaný

Touto otázkou sme sledovali, či má podľa učiteľov text logickú štruktúru, alebo považujú učebnicu za chaotickú a neprehľadne spracovanú.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
prehľadne, má štruktúru	26	96,3
neprehľadne, chaoticky	1	3,7

Text učebnice je vizuálne rozlíšený na základné a rozširujúce učivo.

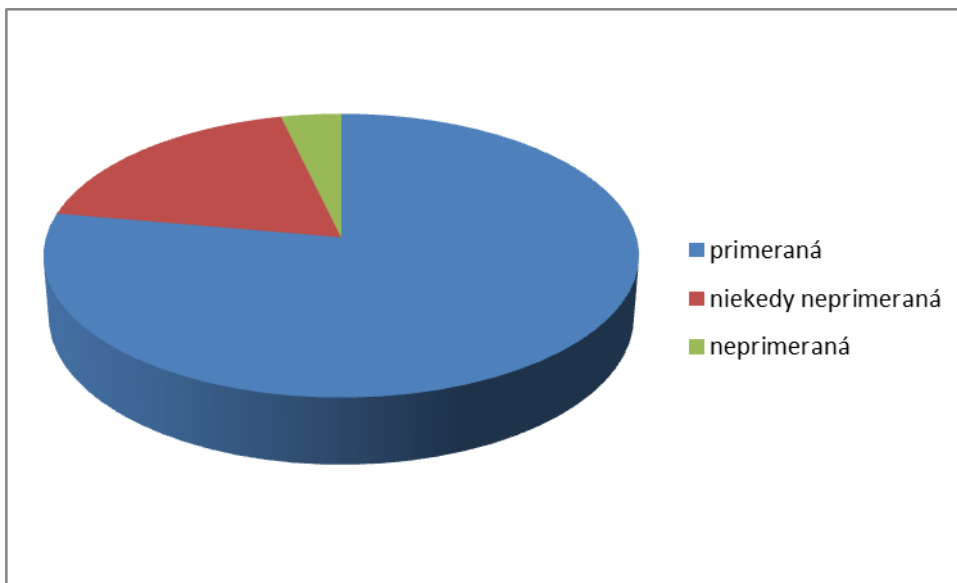
Z pohľadu prehľadnosti a logickej štruktúry textu je výsledok pozitívny, nakoľko 96,3 % učiteľov uvádza spracovanie textu v učebnici ako prehľadné s logickou štruktúrou. Len jeden učiteľ (3,7 %) považuje text za neprehľadný a chaotický.

časť Textová časť učebnice

8. Zrozumiteľnosť textu v učebnici je

V nadväznosti na prehľadnosť textu učebnice sme sa učiteľov pýtali na jeho zrozumiteľnosť.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
primeraná	21	77,8
niekedy neprimeraná	5	18,5
neprimeraná	1	3,7

Ako vyplýva z odpovedí učiteľov, väčšina (77,8 %) považuje zrozumiteľnosť textu v učebnici za primeranú a len niekedy neprimeranú (18,5 %). Zanedbateľné množstvo (jeden učiteľ) si myslí, že text v učebnici je nezrozumiteľný.

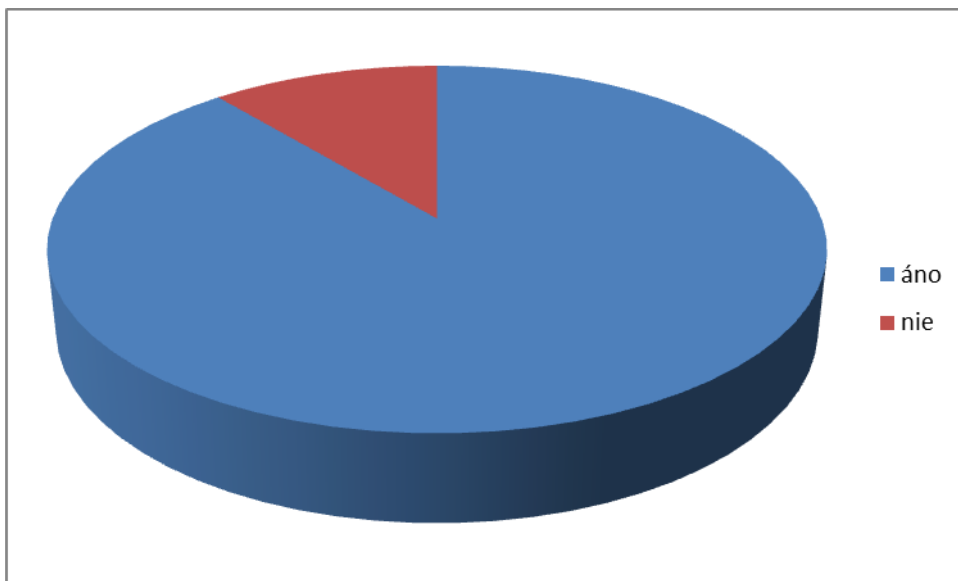
V návrhoch učiteľov v záverečnej časti dotazníka sa k zrozumiteľnosti textu nevyjadril žiadny učiteľ.

časť Textová časť učebnice

9. Text v učebnici je spracovaný veku primerane

Cieľom tejto otázky bolo zistiť názor učiteľov na to, či je text v učebnici spracovaný primerane žiakom gymnázia.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	24	88,9
nie	3	11,1

Spracovanie učebnice primerane k veku ohodnotilo kladne takmer 90 % učiteľov (88,9 %). Len približne jedna desatina (11,1 %) sa vyjadrila k tejto otázke záporne.

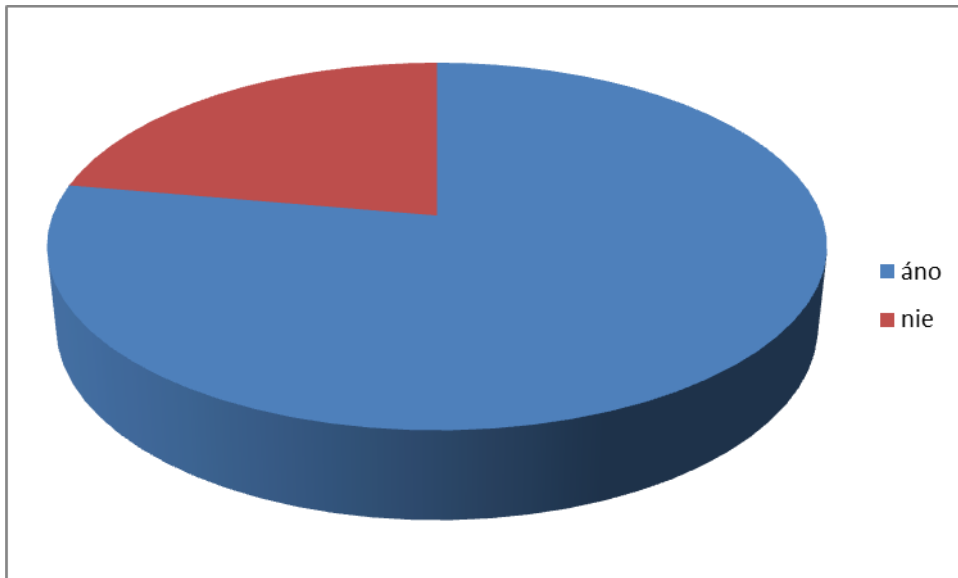
Výsledok tejto časti prieskumu môžeme hodnotiť ako pozitívny, učitelia považujú text v učebnici spracovaný primerane žiakom gymnázia.

časť Textová časť učebnice

10. Učebnica je spracovaná tak, že podnecuje žiakov záujem o danú tému

Zaujímalo nás, či je text učebnice pre žiakov podnecujúci a navodzujúci záujem o danú tému.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	21	77,8
nie	6	22,2

Podľa 77,8 % učiteľov je učebnica spracovaná tak, že podnecuje žiakov záujem o danú tému. Menej ako jedna štvrtina (22,2 %) uvádza k uvedenej otázke negatívne vyjadrenie.

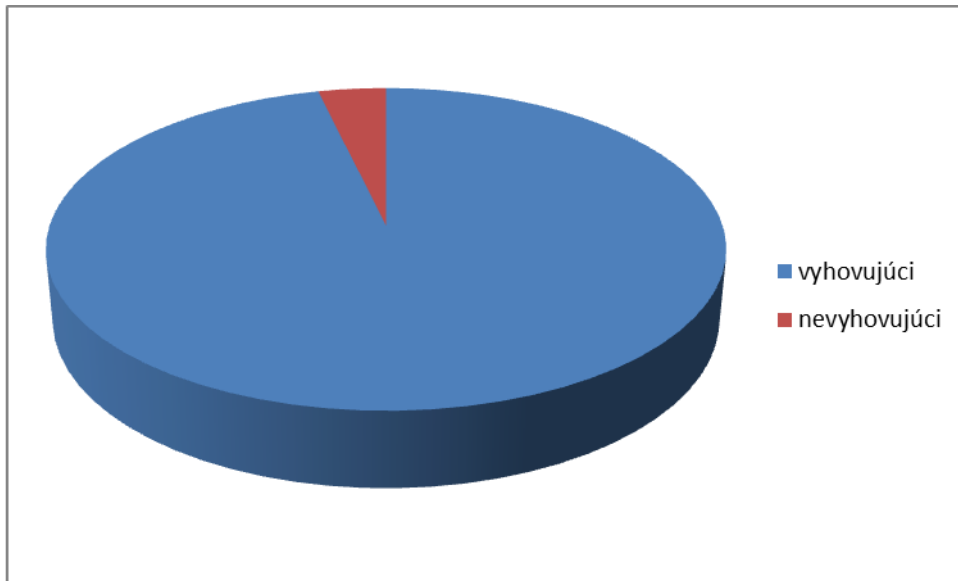
K motivácii sa v závere dotazníka učitelia nevyjadrili.

časť Textová časť učebnice

11. Veľkosť a typ písma v učebnici je

Touto otázkou sme chceli zistiť, čo si učitelia myslia o formálnej stránke učebnice z pohľadu veľkosti a typu písma.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vyhovujúci	26	96,3
nevyhovujúci	1	3,7

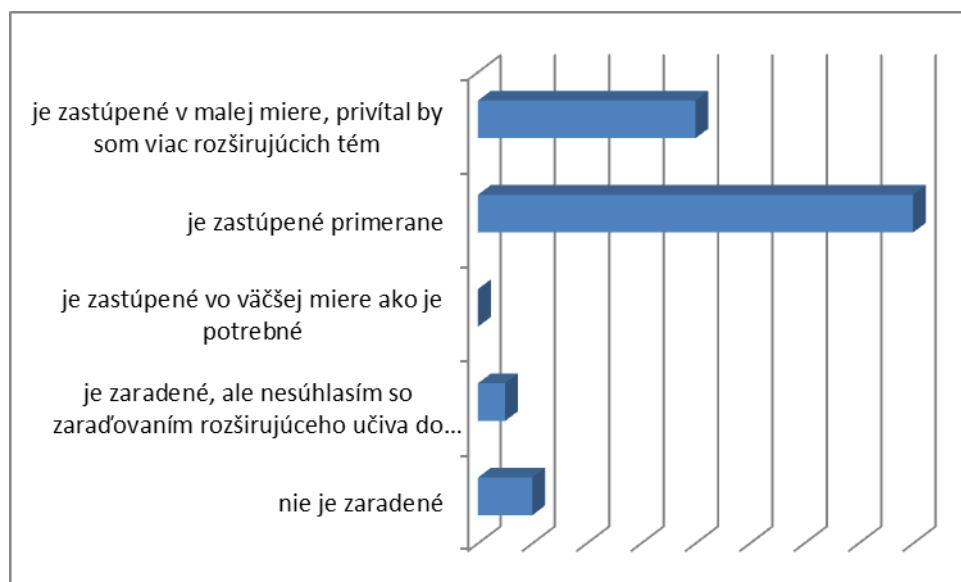
K tejto časti formálnej stránky učebnice učitelia takmer nemajú výhrady. Až 96,3 % považuje písmo za vyhovujúce, len jeden učiteľ (3,7 %) si myslí, že veľkosť a typ písma nie sú vyhovujúce.

časť Textová časť učebnice

12. Rozširujúce učivo v učebnici, ktoré nie je súčasťou štátneho vzdelávacieho programu

Okrem množstva textu sme chceli poznať názor učiteľov na zastúpenie rozširujúceho učiva v učebnici.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
je zastúpené v malej miere, privítal by som viac rozširujúcich tém	8	29,6
je zastúpené primerane	16	59,3
je zastúpené vo väčšej miere ako je potrebné	0	0
je zaradené, ale nesúhlasím so zaradovaním rozširujúceho učiva do učebnice	1	3,7
nie je zaradené	2	7,4

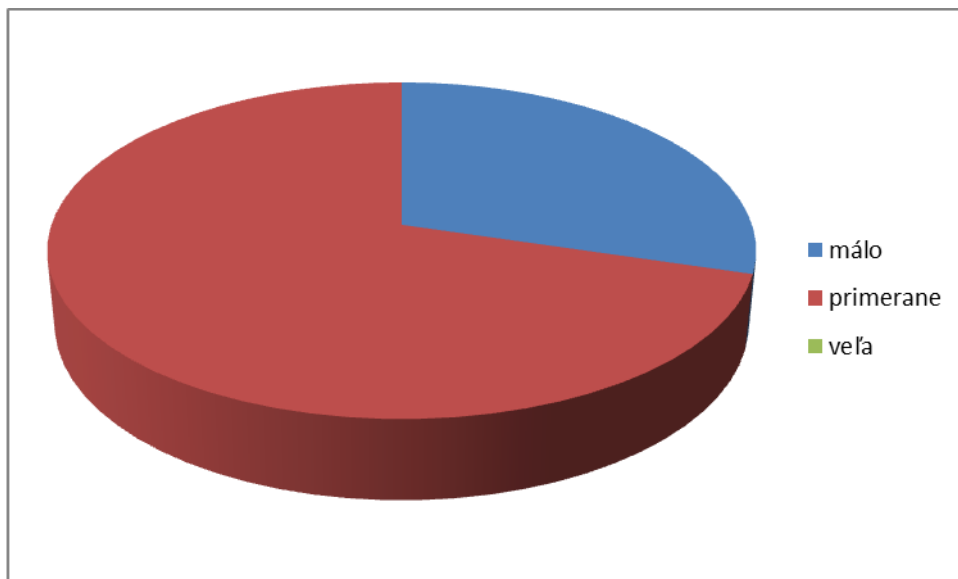
V súvislosti s rozširujúcim učivom mohli respondenti označiť viac odpovedí. Viac ako polovica učiteľov (59,3 %) si myslí, že rozširujúce učivo je v učebnici zastúpené primerane a 29,6 % by privítalo viac takýchto tém. Žiadny učiteľ si nemyslí, že je zastúpené vo väčšej miere ako je potrebné a jeden učiteľ (3,7 %) vôbec nesúhlasí s jeho zaradovaním do učebnice. Aj napriek formálnemu vyznačeniu 7,4 % (dvaja učiteľia) uvádza, že rozširujúce učivo sa v učebnici nevyskytuje. Môžeme to čiastočne zdôvodniť tým, že takto sa vyjadrila časť učiteľov, ktorá učebnicu používa len veľmi sporadicky. Niektorí z nich v závere dotazníka navrhujú výberové kapitoly 5, 6,7 zredukovať a doplniť kapitolu Základy prvej pomoci.

časť Úlohy v učebnici

13. Ako hodnotíte množstvo úloh v učebnici? Úloha je v učebnici

V súvislosti s úlohami v učebnici sa v dotazníku nachádzalo šesť rôznych otázok. V tejto otázke sme zisťovali, čo si učitelia myslia o množstve úloh v učebnici. Či ho považujú za primerané alebo nie.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
málo	8	29,6
primerane	19	70,4
veľa	0	0,0

V učebnici biológie pre gymnázium sa nachádza pri každej základnej téme rôzny počet úloh (v priemere 10 úloh na jednu tému). Tento počet považuje 70,4 % učiteľov za primeraný. Viac úloh v učebnici by uvítalo až 29,6 % a žiadny učiteľ (0,0 %) si nemyslí, že úloha je v učebnici neprimerane veľa.

V závere dotazníka sa k úlohám učitelia nevyjadrili.

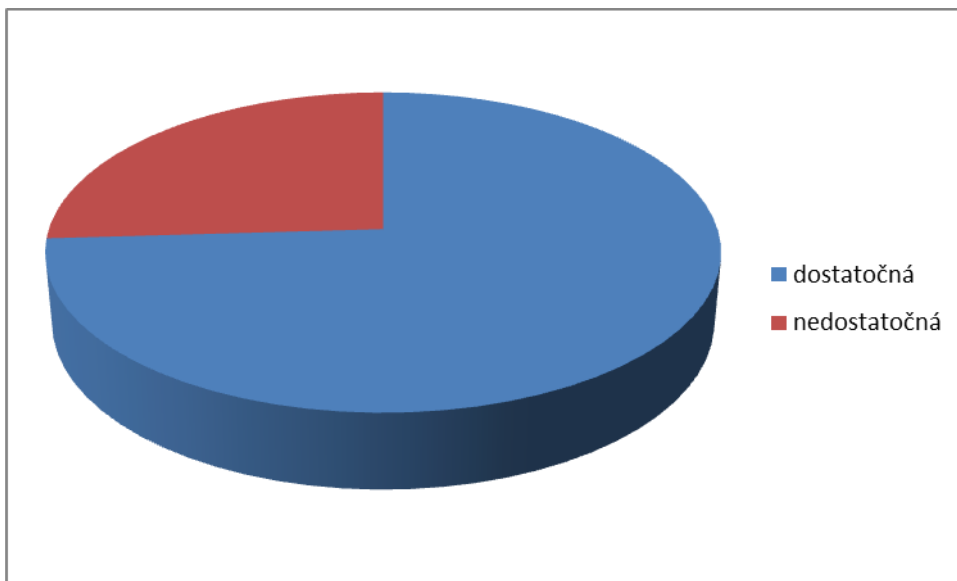
Z hľadiska vzťahu medzi množstvom úloh a celkovým hodnotením učebnice sa nepreukázala takmer žiadna závislosť (0,04).

časť Úlohy v učebnici

14. Rozmanitosť úloh je

Chceli sme tiež vedieť, či sú podľa učiteľov zastúpené rôzne typy úloh dostatočne alebo nie.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
dostatočná	20	74,1
nedostatočná	7	25,9

Učebnica má zastúpené rôzne typy úloh. Formálne sú rozdelené ako „problémové úlohy“ a „úlohy“ za tematickým celkom. Tri štvrtiny učiteľov (74,1 %) je s týmito typmi úloh spokojná. Pre jednu štvrtinu (25,9 %) je však táto rozmanitosť nedostatočná.

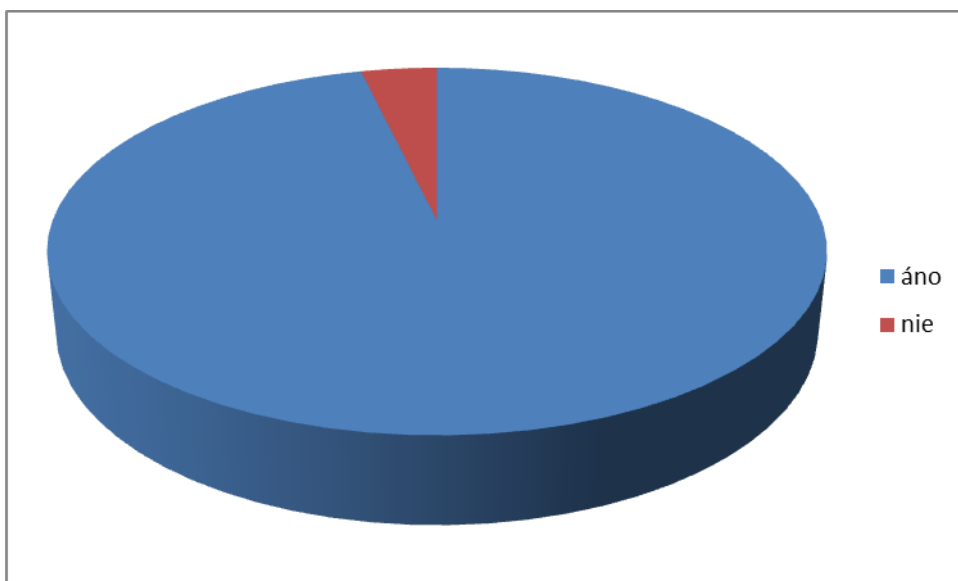
V návrhoch na zlepšenie učebnice v súvislosti s úlohami učiteľia svoje odpovede nešpecifikovali..

časť Úlohy v učebnici

15. Sú úlohy v učebnici veku primerané?

Cieľom tejto otázky bolo zistiť názor učiteľov na to, či sú úlohy v učebnici primerané pre žiakov piateho ročníka základnej školy.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	26	96,3
nie	1	3,7

Hodnotenie úloh z hľadiska veku primeranosti vyznieva pozitívne. Takmer všetci učitelia (96,3 %) posúdili úlohy v učebnici ako primerané žiakom gymnázia. Len jeden učiteľ (3,7 %) uviedol, že úlohy nie sú veku primerané.

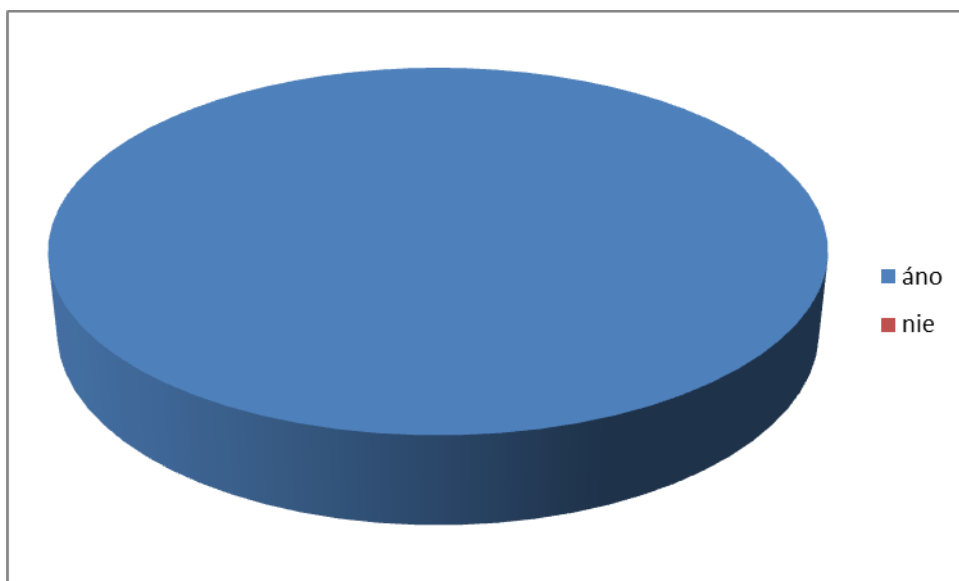
V závere dotazníka sa k téme veku primeranosti nevyjadril nikto.

časť Úlohy v učebnici

16. Súvisia úlohy v učebnici s obsahovou stránkou textu?

Touto otázkou sme chceli zistiť, či podľa učiteľov úlohy v učebnici korešpondujú s obsahom príslušného textu.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	27	100,0
nie	0	0,0

Hodnotenie úloh z pohľadu ich súvisu s obsahovou stránkou textu učebnice môžeme považovať za pozitívne. Všetci učitelia (100,0 %) ohodnotili úlohy za korešpondujúce s príslušným textom.

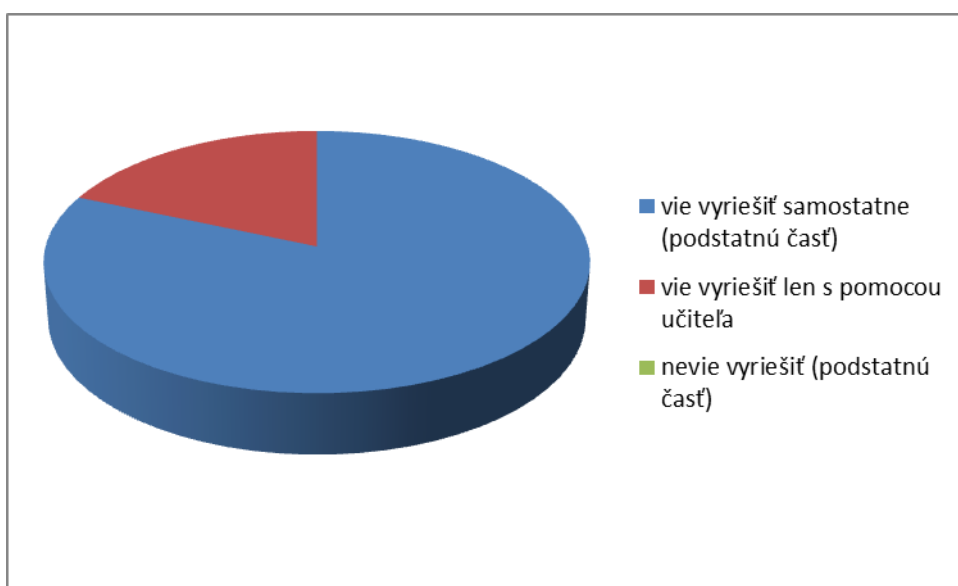
Na základe uvedených údajov môžeme výsledok hodnotenia učebnice v súvislosti s korešpondovaním úloh a textu označiť za viac ako prijateľný. Učitelia nemali k tejto otázke žiadne výhrady.

časť Úlohy v učebnici

17. Úlohy sú navrhnuté tak, že ich žiak

Touto otázkou sme zisťovali, čo si učitelia myslia o schopnosti žiakov gymnázia vyriešiť dané úlohy samostatne.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
vie vyriešiť samostatne (podstatnú časť)	22	81,5
vie vyriešiť len s pomocou učiteľa	5	18,5
nevie vyriešiť (podstatnú časť)	0	0,0

81,5 % učiteľov uviedlo, že podstatnú časť úloh vedia žiaci vyriešiť samostatne a 8,5 % si myslí, že úlohy vedia žiaci vyriešiť len s pomocou učiteľa. Všetci učitelia (100,0 %) tvrdia, že podstatnú časť úloh žiaci vedia vyriešiť (či samostatne alebo s pomocou učiteľa).

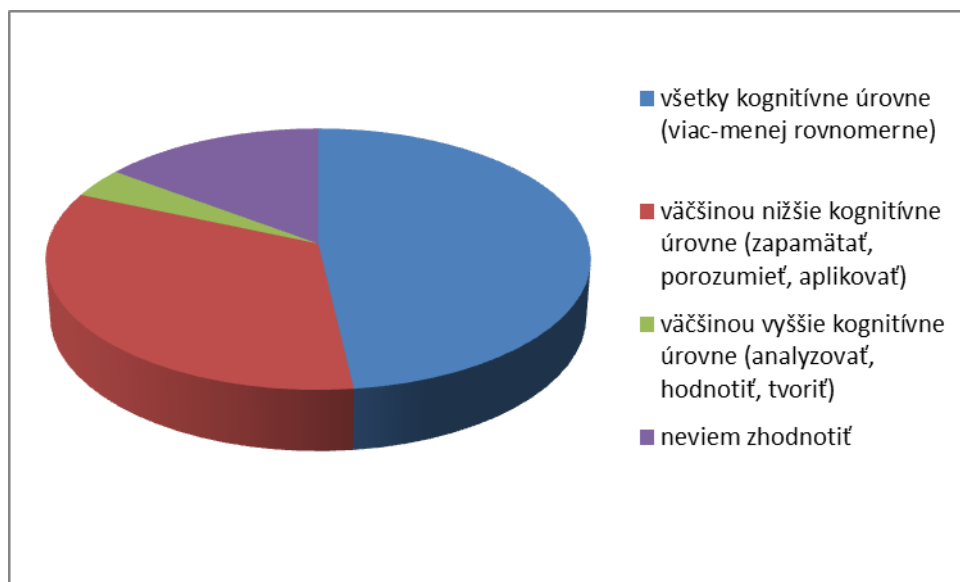
V návrhoch na zlepšenie učebnice v poslednej otázke dotazníka sa k tejto problematike nevyjadrovali.

časť Úlohy v učebnici

18. Úlohy sú zamerané na

Zaujímalo nás tiež, či učitelia odlišujú kognitívnu úroveň otázok, alebo ju nevedia posúdiť.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
všetky kognitívne úrovne (viac-menej rovnomerne)	13	48,1
väčšinou nižšie kognitívne úrovne (zapamätať, porozumieť, aplikovať)	9	33,3
väčšinou vyššie kognitívne úrovne (analyzovať, hodnotiť, tvoriť)	1	3,7
neviem zhodnotiť	4	14,8

Zistili sme, že pomerne veľké percento (14,8 %) učiteľov nevie posúdiť kognitívnu úroveň úloh. Takmer polovica (48,1 %) si myslí, že úlohy sú z hľadiska kognitívnych operácií zastúpené viac-menej rovnomerne a tretina (33,3 %) tvrdí, že úlohy sú zamerané hlavne na nižšie kognitívne úrovne – zapamätať, porozumieť, aplikovať. Jeden učiteľ (3,7 %) uvádza, že úlohy sú zamerané väčšinou na vyššie kognitívne úrovne (analyzovať, hodnotiť, tvoriť).

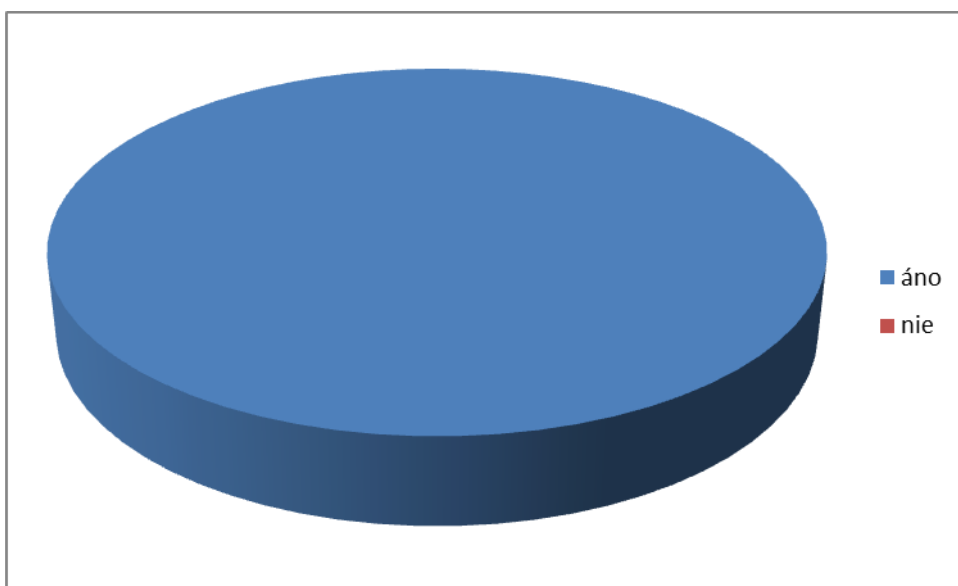
Keďže sme nerobili podrobnú analýzu úloh z hľadiska kognitívnych úrovní, nemôžeme uvedené výsledky ďalej interpretovať.

časť Grafická úprava učebnice

19. Obrázky v učebnici sú vhodne vybrané a korešpondujú s témou.

Učiteľov sme sa pýtali aj na vhodnosť obrázkov v súvislosti s danou témou.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	27	100,0
nie	0	0,0

V učebniciach biológie sa nachádza množstvo obrazového materiálu.

Z vyjadrení učiteľov vyplýva ich spokojnosť s vybranými obrázkami v učebnici. Všetci (100,0 %) si myslia, že obrázky v učebnici sú vhodne vybrané a korešpondujú s témou.

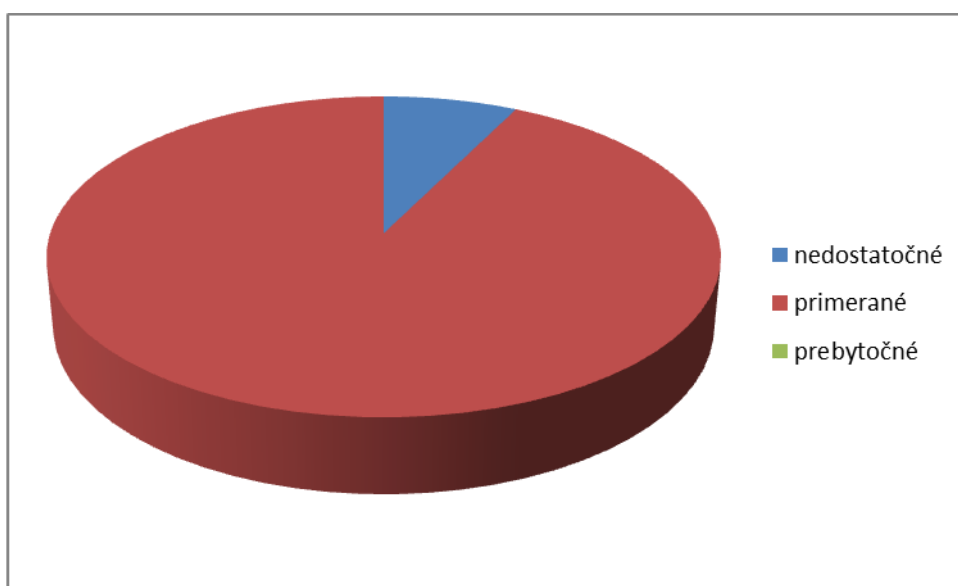
V záverečnej časti dotazníka sa ku grafickej stránke učebnice vyjadril jeden učiteľ, ktorý navrhuje zlepšiť prepojenie s textom v téme *Pohybová sústava – svaly a činnosť svalov*.

časť Grafická úprava učebnice

20. Množstvo obrázkov v učebnici je

Touto otázkou sme zistovali, či učitelia považujú množstvo obrázkov v učebnici za dostačujúce, prípadne prebytočné.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
nedostatočné	2	7,4
primerané	25	92,6
prebytočné	0	0,0

Ako je vidieť z tabuľky a grafu, 92,6 % učiteľov považuje množstvo obrázkov v učebnici za primerané. 7,4 % učiteľov uviedlo, že v učebnici sa nachádza prebytok obrázkov. Nikto (0,0 %) nepovažuje množstvo obrázkov v učebnici za prebytočné.

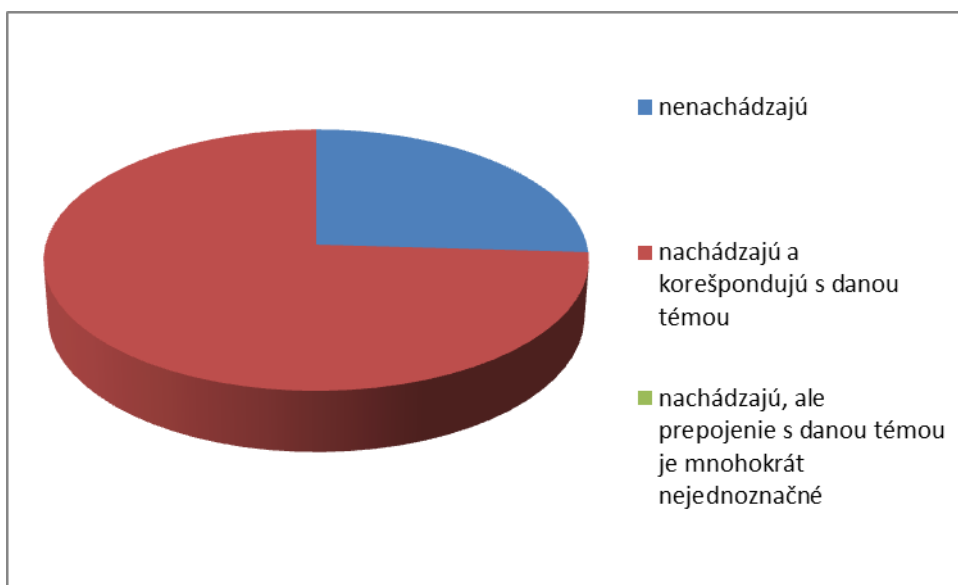
V návrhoch na zlepšenie sa vyskytla jedna pripomienka, v ktorej by učiteľ uvítal viac modernejších obrázkov.

časť Grafická úprava učebnice

21. Grafy a tabuľky sa v učebnici

Okrem textu a obrázkov nás zaujímalo, čo si učitelia myslia o grafoch a tabuľkách umiestnených v učebnici a ich korešpondovaní s danou témou.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
nenachádzajú	7	25,9
nachádzajú a korešpondujú s danou témou	20	74,1
nachádzajú, ale prepojenie s danou témou je mnohokrát nejednoznačné	0	0,0

V učebnici biológie pre gymnázium sa nachádzajú tabuľky a schémy znázorňujúce niektoré biologické procesy.

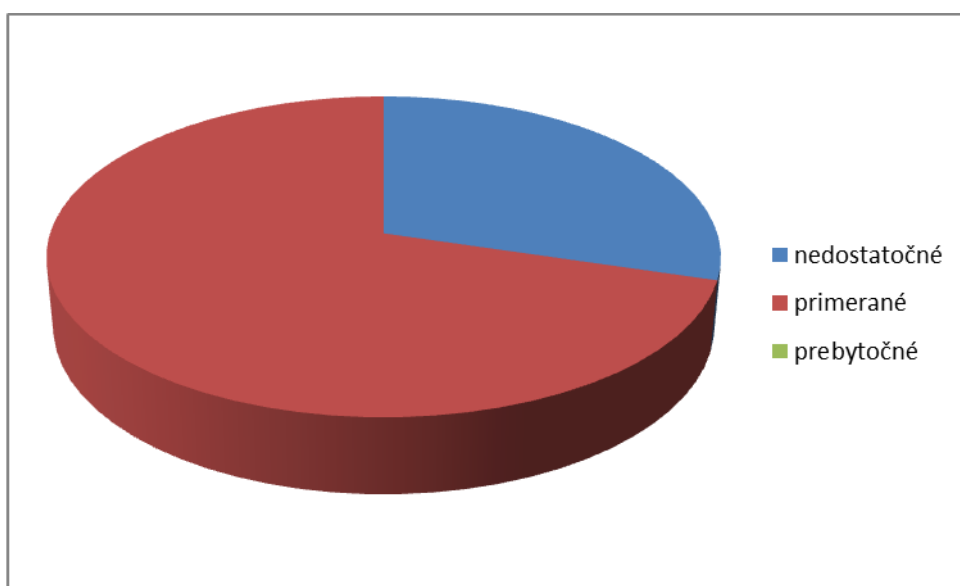
5,9 % učiteľov odpovedalo, že v učebnici sa grafy a tabuľky nenachádzajú. Podľa 74,1 % učiteľov sa tam grafy a tabuľky nachádzajú a korešpondujú s danou témou. Žiadny učiteľ (0,0 %) si nemyslí, že grafy a tabuľky sa v učebnici nachádzajú, ale prepojenie s danou témou je mnohokrát nejednoznačné.

časť Grafická úprava učebnice

22. Množstvo grafov a tabuliek v učebnici je

Zaujímal nás tiež názor učiteľov na primeranosť množstva grafov a tabuliek v učebnici pre piaty ročník základnej školy.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
nedostatočné	8	29,6
primerané	19	70,4
prebytočné	0	0,0

Ako je vidieť z odpovedí v dotazníku, viac ako dve tretiny učiteľov (70,4 %) považuje množstvo grafov a tabuliek v učebnici za primerané a 29,6 % učiteľov hodnotí ich počet za nedostatočný. Nikto (0, 0 %) neuviedol, že v učebnici sa nachádza prebytok tabuliek a grafov.

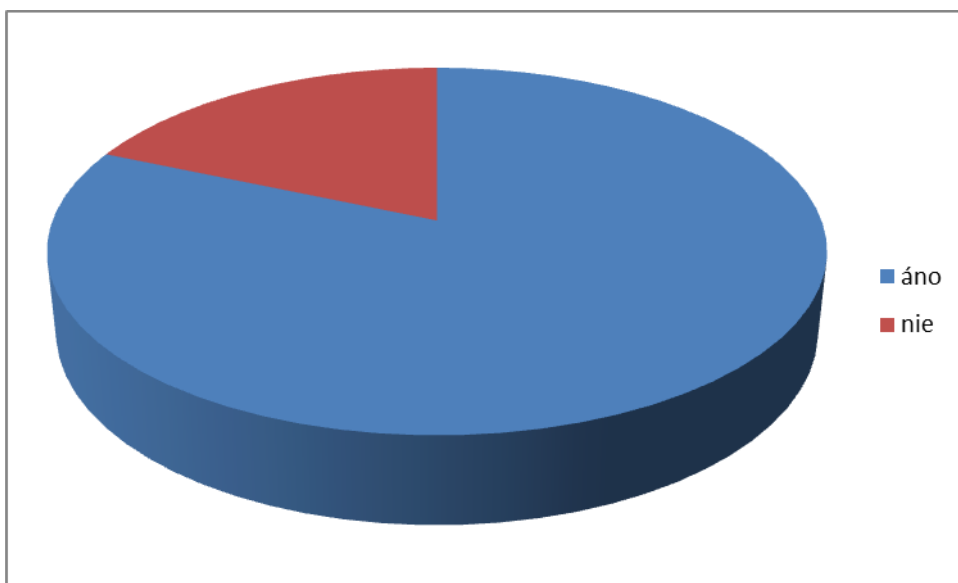
Vo svojich návrhoch na zlepšenie sa učitelia k téme grafov a tabuliek nevyjadrovali.

časť Grafická úprava učebnice

23. Má byť súčasťou učebnice aj vecný, príp. menný register?

Vzhľadom na doterajšie pripomienky učiteľov sme chceli vedieť, aké percento učiteľov by chcelo mať v učebnici vecný, prípadne menný register.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
áno	22	81,5
nie	5	18,5

Učebnica biológie má menný (vecný/pojmový) register (abecedný zoznam dôležitých odborných termínov s uvedením strán, na ktorých sa v knihe o nich píše).

Väčšina učiteľov (81,5 %) by register uvítala, zvyšok (18,5 %) si myslí, že register odborných termínov nemá byť súčasťou tejto učebnice.

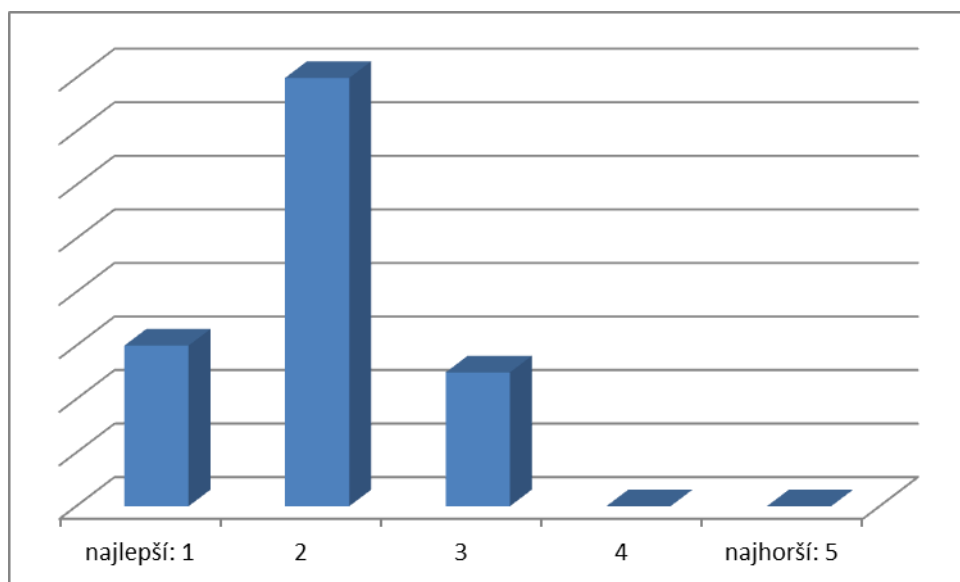
V poslednej otázke dotazníka učitelia k mennému registru nemali žiadne návrhy ani pripomienky.

časť Celkové hodnotenie učebnice

24. Ako hodnotíte celkovú kvalitu učebnice?

V súvislosti so všetkými predchádzajúcimi otázkami je pre nás výpovedná aj výsledná známka (známkovanie ako v škole), ktorou by učitelia ohodnotili učebnicu biológie pre gymnázium.

	počet odpovedí	počet odpovedí v %
najlepší: 1	6	22,2
2	16	59,3
3	5	18,5
4	0	0,0
najhorší: 5	0	0,0

Podľa „známkovania v škole“ celkovo pozitívne hodnotí učebnicu biológie pre gymnázium väčšina (81,5 %) učiteľov. Z toho takmer jedna štvrtina (22,2 %) dala učebnici jednotku a až 59,3 % ju ohodnotilo dvojkou. Necelá jedna pätina učiteľov (18,5 %) jej pridelila priemernú známku trojku. Negatívne hodnotenie učebnice sa nevyskytlo. Nikto (0,0 %) neoznámkoval učebnicu štvorkou ani päťkou.

K celkovému všeobecnému hodnoteniu sa učitelia v závere dotazníka nevyjadrovali.

časť Celkové hodnotenie učebnice

25. Sem môžete napísať návrhy na zlepšenie tejto konkrétnej učebnice

V poslednej časti dotazníka učitelia mohli napísať konkrétne návrhy, ktoré by podľa nich prispeli k zlepšeniu kvality uvedenej učebnice.

Svojimi slovami – konkrétnejšie sa vyjadrili 4 učitelia, čo predstavuje len 14,8 % z celkového počtu respondentov. Ich návrhy a pripomienky sme zaradili k výsledkom a interpretáciám prieskumu podľa jednotlivých otázok a tém dotazníka.

Môžeme konštatovať, že väčšina návrhov a pripomienok súvisela s kvalitou učebnice v zmysle nárokov na tvorbu moderných učebníc:

„Jednoduchší, zrozumiteľnejší text, viac zaujímavostí, kvalitnejšie obrázky, e-booková forma učebnice spojená s 3D obrázkami, animáciami. Viac úloh, veľmi chýba pracovný zošit.“

Záver

Naším prieskumom sme zisťovali stav využívania učebnice *Biológia 6 pre gymnáziá, Biológia človeka, evolúcia a vznik života na Zemi* so schvaľovacou doložkou do roku 2017 ako východisko k opätovnému schvaľovaciemu procesu.

Do prieskumu sa zapojilo len 27 učiteľov z celkového počtu 246 gymnázií.

Jedným z cieľov bolo sledovanie *miery používania* učebnice. Môžeme konštatovať, že učebnicu používajú všetci učitelia (100,0 %), ktorí sa k nej v dotazníku vyjadrili. Takmer 80 % ju používa v priebehu viacerých častí vyučovacej hodiny, pričom väčšina s ňou pracuje na vyučovacej hodine spolu so žiakmi a viac ako dve tretiny ju využíva na domácu prácu žiakov.

Ďalej sme chceli získať názor učiteľov na kvalitu učebnice, jej odborné, didaktické spracovanie a grafické spracovanie, názor na systém otázok a úloh v učebnici. Z pohľadu 22,2 % učiteľov sa v učebnici nachádzajú *odborné chyby*. Podľa väčšiny učiteľov (77,8 %) je učebnica je spracovaná tak, že podnecuje záujem žiakov o danú tému. V súvislosti s *grafickou úpravou* učebnice vyznieva hodnotenie učiteľov pozitívne. S množstvom (92,6 %) a výberom obrázkov (100,0 %) sú spokojní. Viac ako tri štvrtiny (81,5 %) považuje register pojmov v učebnici za potrebný. Väčšinou kladné sú vyjadrenia učiteľov k množstvu (70,4 %) a rozmanitosti *úloh* (74,1 %), považujú ich za primerané a dostatočné. Celkovo kvalitu učebnice ohodnotili učitelia priemernou známku 1,96. Domnievame sa, že vzhľadom k horeuvedeným skutočnostiam je toto hodnotenie pozitívne.

Čiastkové výsledky nášho monitorovania využívania učebnice *Biológia 6 pre gymnáziá, Biológia človeka, evolúcia a vznik života na Zemi* tvoria jeden z podkladov, ktoré vplývajú na proces ďalšieho schvaľovania učebnice – respektíve jej reedície.